

«ЧИ ПОГОДИТЬСЯ ГРОМАДСЬКІСТЬ ІЗ РЕНЕСАНСОМ ЯДЕРНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ?»

**(нотатки з Міжнародної наукової конференції PIME-2009
«Інформування громадськості про ядерну безпеку»)**

15–17 лютого 2009 р. відбулась міжнародна науково-практична конференція з питань інформування громадськості про ядерну безпеку. Цей щорічний авторитетний форум організується Європейським науковим товариством з ядерної енергетики за підтримки МАГАТЕ, FORATOM, AENNEA вже у двадцять перше. Цього року місцем його проведення стало м. Единбург, столиця Шотландії.

Програмою конференції було визначено три ключові питання, навколо яких проходила дискусія: формування сталої підтримки громадськістю розвитку ядерної енергетики, менеджмент у кризових, зокрема аварійних, ситуаціях на АЕС, курс на ренесанс ядерної енергетики у Великій Британії. На засіданнях численних робочих груп також розглядалися різні аспекти інформування населення щодо ядерної та радіоактивної безпеки, зокрема транспортування радіоактивних матеріалів, поводження з ядерними відходами, оптимальні підходи до організації медіакампаній для жіночої та молодіжної аудиторій тощо.

Однією з традицій конференції PIME є виступи доповідачів, авторитет і думка яких визнані міжнародною науковою спільнотою. Цього року на пленарних засіданнях серед інших були представлені доповіді Роберта Ніта, директора з досліджень відомої аналітичної компанії IPSOS Mori; Майкла Губерта, директора з питань комунікації управління ядерної енергетики, AREVA; Кріса Ван Дейка, мера м. Дессель, Бельгія; Марка Мішилса, виконавчого директора маркетингової компанії Saatchi and Saatchi, м. Брюссель. Результати моніторингу громадської думки про ядерну енергетику, що здійснюється за підтримки Європейської Комісії протягом останніх 10 років, представив Крістоф Шредер.

Програма цього року відрізнялася від попередніх більшою креативністю та інноваційністю. Сильне враження справили відверті виступи доповідачів на пленарному засіданні, присвяченому менеджменту кризових ситуацій в ядерній енергетиці, передусім аналізу уроків некоректного висвітлення нештатної ситуації на АЕС у Словенії та інформування населення про забруднення радіоактивним йодом внаслідок аварії в Бельгії – подій, які сталися 2008 р.

На конференції пролунало чимало слухних зауважень і практичних порад стосовно того, як слід організувати інформаційні кампанії на підтримку розвитку ядерної енергетики. Свідченням того, що вони можуть і мають бути ефективними, є той факт, що 2008 р. у Великій Британії вперше після Чорнобильської катастрофи кількість прибічників будівництва нових енергоблоків АЕС перевищила кількість їх опонентів. За висловлюваннями доповідачів, ренесанс прихильності до ядерної енергетики намітився і в ставленні громадськості Швеції, інших скандинавських країн.

У рамках конференції було підбито підсумки традиційного конкурсу на кращу інформаційну кампанію, яку минулого року було організовано на підтримку ядерної енергетики. Цього року за приз PIME змагалось 5 фірм-кандидатів. Переможцем, за результатами таємного голосування, учасників конференції став Бельгійський ядерний форум. Ця організація представляла інформаційну кампанію, під час якої був застосований широкий спектр медіатехнологій, зокрема стаціонарні білборди на зупинках громадського транспорту, Інтернет, телебачення, друковані матеріали. В основу кампанії покладено ідею про те, що громадяни країни самі мають вирішувати, чи варто в подальшому розвивати національну ядерну енергетику. Але для того щоб цей вибір був свідомим, населенню слід надати максимум об'єктивної, дохідливо викладеної інформації про переваги і ризики ядерної енергетики.

Серед інших кандидатів привернули увагу проекти, орієнтовані на дитячу і молодіжну аудиторію. Так, наприклад, незалежна міжнародна енергетична та технологічна група URENCO, головний офіс якої знаходиться у Великій Британії, представила інформаційну кампанію, спрямовану на підвищення інтересу у 8–10-річних дітей до нових знань у сфері здоров'я, збереження природного довкілля, розвитку електроенергетики. Головним її елементом стало проведення наукових «круглих столів», зрозуміло, у прийнятній для дітей цього віку формі. Румунський проект «Ласкаво просимо дерево у вашу родину» закликав молодь більш активно долучитися до збереження довкілля, зокрема брати участь у насадженні дерев і створенні таким чином «зелених ареалів» навколо діючої в країні АЕС. На тінейджерів був розрахований інший проект, представлений компанією Британська енергетика. Її стратегічною метою було визначено підвищення популярності серед випускників середніх шкіл сучасних спеціальностей, які потрібні для розвитку національної ядерної енергетики.

Своїх прибічників серед учасників конференції знайшов і проект, представлений французькою компанією EDF. Його ідея полягала в мотивуванні жінок до зайнятості в ядерній енергетиці шляхом створення привабливого іміджу. Для цього було організовано спеціальну фотосесію, в якій могла взяти участь будь-яка працівниця АЕС. Пізніше видання, в яке увійшло 106 фото таких жінок і їх роздуми про роботу жінки на АЕС, активно використовувалося для проведення медіакампанії.

Усього в роботі конференції взяли участь 150 науковців, аналітиків, які спеціалізуються на вивченні громадської думки, представників рекламного бізнесу, спеціалістів по зв'язках із громадськістю, котрі представляли 29 країн, у т.ч. Україну.

Наступна конференція PIME-2010 відбудеться в Будапешті, Угорщина.

*І.Л. Демченко,
канд. екон. наук,
учасниця конференції*